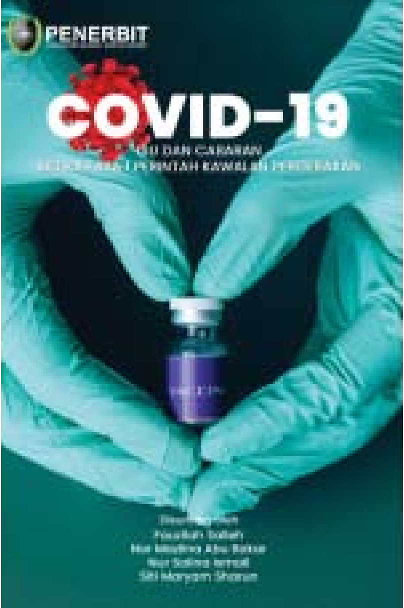

PENERBIT

COVID-19

…U DAN CABARAN
…PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN

Disunting oleh
Fauziah Salleh
Nur Mazlina Abu Bakar
Nur Salina Ismail
Siti Maryam Sharun

COVID-19

ISU DAN CABARAN
KETIKA FASA 1 PERINTAH KAWALAN PERGERAKAN

Disunting Oleh
FAUZILAH SALLEH
NOR MAZLINA ABU BAKAR
NUR SALINA ISMAIL
SITI MARYAM SHARUN

PENERBIT UNIVERSITI SULTAN ZAINAL ABIDIN
KUALA NERUS • 2022
www.penerbit.unisza.edu.my

PRAKATA

Pandemik COVID-19 yang melanda seluruh dunia memberi kesan yang besar kepada semua pihak baik ke atas individu, keluarga, komuniti mahupun negara. Serangan wabak ini menyebabkan banyak sektor terjejas, antaranya pendidikan, ekonomi, teknologi, pentadbiran serta alam sekitar. Jelas sekali, penularan wabak COVID-19 telah mengakibatkan perubahan dari sudut pemikiran dan landskap kehidupan masyarakat secara keseluruhan.

Tuntasnya, COVID-19 memberikan impak cukup besar terhadap pertumbuhan global dan merupakan satu insiden di luar jangkaan yang berlaku secara tiba-tiba. Ia telah menyebabkan banyak pihak tidak bersedia untuk menghadapi atau menangani permasalahan yang timbul. Justeru, buku COVID-19: Isu dan Cabaran Ketika Fasa 1 Perintah Kawalan Pergerakan dihasilkan bagi mengupas isu berkaitan kesan pandemik COVID-19.

Buku ini merupakan cetusan idea daripada Persatuan Staf Akademik Universiti Sultan Zainal Abidin (PSA UniSZA) yang bertujuan memberi kesedaran kepada masyarakat termasuk warga UniSZA melalui sumbangan penulisan ahli akademik dari pelbagai bidang kepakaran yang dibentangkan dalam Webinar Serantau Pandemik COVID-19 (WSPC-19). Di samping itu penghasilan buku ini juga merupakan satu bukti komitmen pensyarah terhadap usaha untuk membudayakan penyelidikan dan penulisan di universiti. Buku ini turut mengetengahkan isu berkaitan kesan pandemik COVID-19 ke atas kesejahteraan manusia, perniagaan dan alam sekitar.

Diharapkan penerbitan buku ini dapat menyumbang ke arah kepelbagaian korpus penulisan ilmiah di Malaysia dan dapat

menambahkan lagi kefahaman para pembaca terhadap isu berkait dengan COVID-19.

Fauzilah Salleh
Nor Mazlina Abu Bakar
Nur Salina Ismail
Siti Maryam Sharun

© Hak cipta / *Copyright* Universiti Sultan Zainal Abidin, 2022.

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukarkan ke dalam sebarang bentuk atau dengan sebarang alat juga pun, sama ada dengan cara elektronik, gambar serta rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada Penerbit Universiti Sultan Zainal Abidin terlebih dahulu.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or transmitted in any form or by any means, electronic or mechanical, including photocopy, recording, or any information storage and retrieval system, without permission in writing from Universiti Sultan Zainal Abidin Press.

Diterbitkan di Malaysia oleh / *Published in Malaysia by*
Penerbit UniSZA
Universiti Sultan Zainal Abidin
Kampus Gong Badak
21300 Kuala Nerus
Terengganu, MALAYSIA
Tel: 09-668 8772, Faks: 09-668 7867
Laman web: http://www.penerbit.unisza.edu.my

Perpustakaan Negara Malaysia Data Pengkatalogan-dalam-Penerbitan

COVID-19 : Isu dan Cabaran Ketika Fasa 1 Perintah Kawalan Pergerakan / Disunting Oleh Fauzilah Salleh, Nor Mazlina Abu Bakar, Nur Salina Ismail, Siti Maryam Sharun.
Mode of access: Internet
eISBN 978-967-2750-27-7

1. COVID-19 (Disease)--Social aspects.
2. COVID-19 (Disease)--Economic aspects.
3. Perintah Kawalan Pergerakan--Malaysia.
4. COVID-19 Pandemic, 2020-.
5. Government publications--Malaysia.
6. Electronic books.

I. Fauzilah Salleh, 1966-. II. Nor Mazlina Abu Bakar.
III. Nur Salina Ismail. IV. Siti Maryam Sharun.
361.1

KANDUNGAN

Senarai Rajah.....7

Senarai Jadual.....9

Prakata.....11

Pengenalan.....13

Bab 1 Pengurusan Organisasi Pasca Pandemik dari Perspektif Islam…….23
Hamrila Abdul Latif, Md. Fauzi Ahmad dan Rossazana Ab. Rahim

Bab 2 Kesan Kepada Pengurusan Organisasi…….37
Bibi Noraini Mohd Yusuf, Jihan Ahmad dan Razinda Tasnim Abdul Rahim

Bab 3 Implikasi Terhadap Produktiviti dan Kecekapan Sektor Utama Negara…….49
Shahsuzan Zakaria, Mad Ithnin Salleh, Mohamad Sayuti Md Saleh dan Nur Amalina Awang

Bab 4 Faktor Politik dan Kesan Sosioekonomi di Malaysia…….63
Mohd Razali Harun dan Murshamshul Kamariah Musa

Bab 5 Pakej Rangsangan Pemangkin Aktiviti Ekonomi Negara…….77
Nik Nur Amani Nik Ibrahim dan Nazatul Faizah Haron

Bab 6 Penanaman Melalui Kaedah Rumah Hijau Automatik pada Musim Pandemik Menjana Pendapatan…….87
Razwan Rohimi, Wan Omar Ali Saifuddin bin Wan Ismail, Siti Maryam Sharun, Roslan Awang dan Sharizal Ahmad Sobri

Bab 7 Kesedaran Keselamatan Makanan Dalam Kalangan Pengusaha Makanan Ketika Pandemik…….101
Mohd Adzim Khalili Rohin dan Norhaslinda Ridzwan

Bab 8 Isu dan Cabaran Terhadap Keselamatan Makanan Sepanjang Pandemik…….117
Che Suhaili Che Taha, Napisah Hussin dan Karimah Fakhriah Ismail

Bab 9 Impak Terhadap Perubahan Ekonomi Keluarga dan Risiko Malpemakanan dalam Kalangan Kanak-Kanak *Cerebral Palsy* …….135
Karimah Fakhriah Ismail ,Aryati Ahmad dan Sakinah Harith

Bab 10 Kepentingan Takaful Perubatan dan Kesihatan…….151
Fauzilah Salleh, Nor Mazlina Abu Bakar,Nur Salina Ismail dan Noryati Yaakub

Bab 11 Ancaman Siber Semasa Bekerja dari Rumah Menurut Undang-undang di Malaysia…….179
Nazli Ismail Nawang, Noraida Harun dan Abdul Majid Tahir Mohamed

Indeks…..199

Senarai Penyumbang…..205

BAB 1

Pengurusan Organisasi Pasca Pandemik dari Perspektif Islam

Hamrila Abdul Latif, Md. Fauzi Ahmad, Rossazana Ab. Rahim

Secara umumnya, pengurusan boleh ditakrifkan sebagai gabungan antara sains dan seni (Gao 2008) dalam melaksanakan proses kerja yang terancang dan dilaksanakan secara bersistematik, teratur dan mempunyai garis panduan tertentu. Aktiviti dalam organisasi dikaitkan dengan pentadbiran dan konsep pengurusan yang mencakupi tiga elemen utama iaitu: manusia, organisasi (struktur) dan sumber. Dalam konteks organisasi, manusia memainkan peranan penting. Pengurusan dilihat sebagai tunggak asas yang menyelaras dan mengkoordinasi kepelbagaian sumber manusia, pengetahuan dan kepakaran, dan kewangan untuk digembleng menjadi faktor keupayaan yang saling berkesinambungan. Dalam keadaan persekitaran yang stabil, pendekatan pengurusan dirancang dan diatur dengan matlamat pencapaian objektif secara optima.

Namun begitu, pengurusan juga harus mengambilkira pelbagai kemungkinan perubahan yang melanda, di mana ia akan memerlukan penelitian dan pengubahsuaian ke atas sistem pengurusan yang direncanakan. Bencana alam dan wabak pandemik adalah antara perkara luar jangka yang boleh berlaku bila-bila masa dan memberi impak besar kepada seluruh masyarakat.

Tidak pernah disangka, pandemik COVID-19 yang disebabkan oleh wabak *coronavirus* telah mencetuskan satu fenomena kesihatan global. Ia memberi kesan besar kepada

INDEKS

aliran tunai, 55, 80
bahan mentah, 87, 98, 113, 120
bahaya psikososial, 39
bekalan susu, 142
caj pengebumian, 162, 164
caj perkhidmatan, 155
cecacing, 182, 190
celik teknologi, 42
COVID-19
  di Wuhan, 13
  dan kes kematian, 13, 14, 118
  dengan simptom, 13
dana kecemasan, 24
dasar fiskal, 79
dasar-dasar pemulihan, 51
data peribadi, 21, 180
deflasi, 83
fakta saintifik, 127
fertigasi, 92
formula susu, 143
gangguan tumbesaran, 138
harga runcit, 97
hidroponik, 98
  dan pendapatan, 97
  dalam rumah hijau, 88, 89
  dengan sistem automatik, 94, 96, 97
holistik, 25, 33
indeks harga pengguna, 83, 140
indeks jisim tubuh, 138
inflasi, 83, 140
inisiatif percukaian, 159
insaniyyah, 26, 29
insentif khas kewangan, 58
jangkitan kuman, 136
jangkitan mikrob, 143
kadar kemiskinan, 82
kawalan emosi, 45